ЭРТАГА ТОШКЕНТДА ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЧИЛАДИ

Қош келдiңiздер, қымбатты достар!

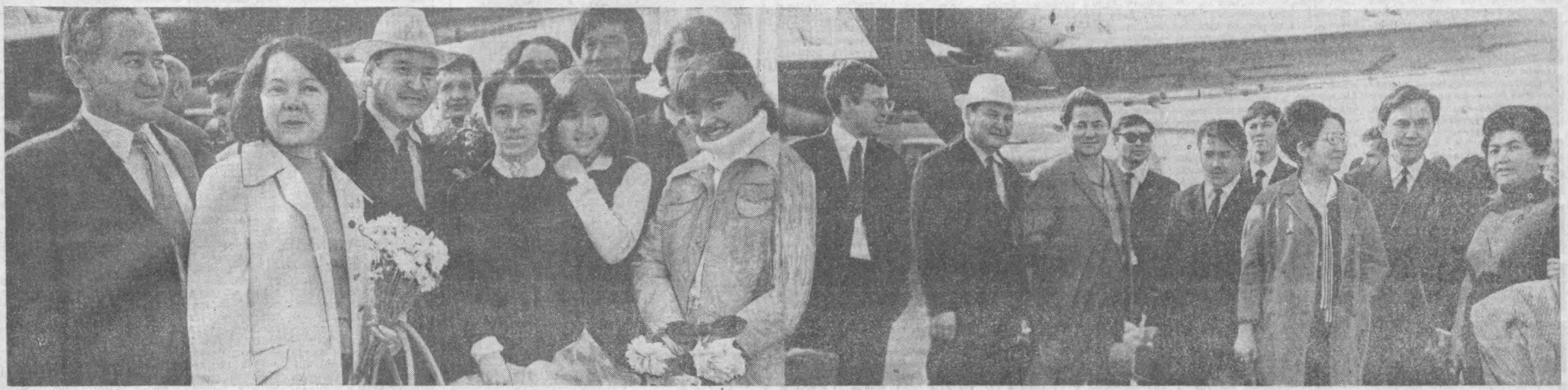

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
27 СЕНТЯБРЬ 1971 й.
ДУШАНБА
№ 226 (1601).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ РЕПОРТАЖ

ҚАРДОШЛИГИМИЗ ҚУЁШДЕК ПОРЛОҚ

Ўлкамизда олтин куз фасли бутун саховатини, гўзаллигини кўз-кўз этмоқда. Далаларда «оқ олтин» дурдоналари ғайрат ва шижоат билан териб олинянти. Беҳисоб ҳосил қувончига тўйлар, шодиёналар ҳамоҳанг бўлиб кетяпти. Меҳмондўст республикамизда бошланадиган Қозоғистон адабиёти ва санъати ўн кунлиги ҳам ана шундай шодиёналарнинг муқаддимасидир.

Бугунги Тошкент тонги янада беғубор, янада гўзал.

Шарқнинг ҳаво дарвозаси бўлмиш Тошкент аэропорти байрамлардагидек безатилган. Қозоқ ва ўзбек халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлигини улуғловчи алвонлар ҳилпираб турибди. Карнай-сурнайларнинг овози катта тантана бошланаётганлиги д а н дарак бермоқда. Тошкент жамоатчилигининг вакиллари, таниқли адиблар санъат усталари ўз ҳамкасбларини қучоқ очиб кутиб олиш учун аэропортга чиқишган.

Олмаотанинг тонг нафасини, муаттар гулларининг исини олиб учган самолётлар аэропорт майдонига бирин-сирин қўнади. Ундан қардош ўлка санъатининг фахри бўлган талант соҳиблари, қўбузчилар, раққосалар, ўланчилар, созандалар, киночилар тушиб келишади.

Мезбонларнинг азиз меҳмонлар билан оға-иниларча кўришишлари, табриклари авжига чиқади. Ўн кунликка файз ва мазмун киритадиган дўстларимизнинг қучоғи гулларга тўлади.

Меҳмонлар орасида севимли ёзувчилар, рассомлар, Қурмонғози номли оркестр солистларини. Давлат симфоник оркестрининг созандаларини, мамлакатга шуҳрати кетган «Гульдер» ашула ва рақс ансамбли, Абай номли Қозоғистон Давлат Академик Катта театри артистларини, скрипкачи болалар ансамблини кўрамиз.

Ўзбекистон ССР Маданият Министри А. М. Қўчқоров табрик нутқи сўзлайди. Қозоғистон ССР Маданият министри М. Б. Бозорбоев микрофон олдига келиб, яхши кутиб олганликлари учун мезбонларга ташаккур билдиради.

Шундан кейин меҳмонлар автобусларга ўтириб, Тошкентнинг меҳмонхоналарига йўл оладилар.

А. ПЎЛАТОВ.

Аэропортда кутиб олиш. М. Нуриддинов фотолари.

БУГУН Қозоғистонда

+ СУВ ҲАВЗАЛАРИ ҚУРИЛИШИДА ЯНГИЧА УСУЛ
+ ҚИШЛОҚДА ЕР ОСТИ ЎТИШ ЙЎЛИ
+ СУВ ОМБОРИ ЯҚИНИДА ЯНГИ КОРХОНА

ҚОЗОҒИСТОННИНГ чорва моллари учун чучук сув етишмайдиган қақраган чўлларида портлатиш ёрдамида ҳар бирининг ҳажми 20-30 минг кубометр бўлган сув ҳавзалари ташкил этилмоқда. Бу ҳавзаларда ёмғир ва оқин сувлар тўпланади.

Қақраган чўлларда портлатиш усули билан катта бўлмаган сув ҳавзаларини қуриш қулай ва арзон бўлганлиги учун республикада тобора кенг ёйилмоқда.

Ихтисослаштирилган «Казахвзрывпром» трестининг бригадалари бу йил колхоз ва совхозларнинг буюртмаси билан портловчи моддалар ёрдамида уч миллион кубометр тупроқ ишини бажардилар.

ПИЁДАЛАР учун ер ости ўтиш йўллари эндиликда Қозоғистоннинг фақат йирик шаҳарларидагина эмас, қишлоқларида ҳам мавжуд. Қишлоқда биринчи ана шундай иншоот Олмаота совхозининг марказий усадьбасини кесиб ўтувчи гавжум автомагистраль тагида қурилди. Баландлиги икки метрдан зиёд бўлган йигирма метрли ер ости «йўлка»си йиғма темир-бетон блоклардан монтаж қилиниб, рангли кошинлар билан жиҳозланди.

Тянь-Шань тоғининг этагида жойлашган бу йирик тамакичилик совхозининг марказий усадьбаси ҳозир деҳқонларнинг обод шаҳарчасини эслатади.

БУХТАРМА ГЭСи сув омборининг соҳилида янги — Октябрь балиқни қайта ишлаш комплексига асос солинди. Корхона бир кунда ўн тўрт тонна музлатилган, қоқланган ва тузланган балиқ маҳсулоти ишлаб чиқаради. Комплекс икки йилдан сўнг фойдаланишга топширилади.

Тўққизинчи беш йилликда Қозоғистоннинг балиқни қайта ишлаш саноати қаторига яна бир неча корхоналар қўшилади.

ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

ЁШЛАР ЕНГ ШИМАРИШДИ

Октябрь райони комсомол ёшлари КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига биноан ўз имкониятларини қайта кўриб чиқдилар.

Райондаги бадиий буюмлар фабрикасининг 6 та комсомол-ёшлар бригадаси коллективи йиллик планни 20 декабргача бажаришга аҳд қилди.

Шаҳарлараро телефон станцияси ходимлари йил охиригача ўн олтита рационализаторлик таклифлари киритиш, пландан ташқари икки юз эллик минг сўзлашувни қабул қилиш мажбуриятини олишди. Ўзбекистон Касаба Союзлари Республика Советининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлган 2-нон заводининг З. Эрматов бошлиқ бригадаси ёшлари ҳам йиллик планни муддатидан олдин бажарамиз, дейишмоқда.

Ҳозир райондаги йигирма учта комсомол-ёшлар бригадаси 1972 йил ҳисобига ишлаяпти.

БУХОРО БУЮРТМАСИ

Бухородаги йирик ип-газлама комбинати қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Тошкентдаги 2-темир-бетон буюмлари заводидан комбинатга керакли материаллар пешма-пеш юбориб турилибди. У ерга 500 та темир-бетон устун, тўсин жўнатилди.

Яқинда завод рационализаторлари элеватор воронкалари ва элеватор элементлари ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

Қишлоқ-шаҳарга

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Оржоникидзе район тайёрлов конторасы ишчи-хизматчилари район хўжаликларидан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари қабул қилиб олиш ва уни янгилигида шаҳарликларга етказиб бериш йиллик топшириғини анча ошириб адо этдилар. Шу кунгача 17,5 минг ўрнига 21 минг тонна сабзавот маҳсулотлари Тошкент, Чирчиқ шаҳарлари аҳолисига етказиб берилди. 1482 тонна картошка, 315 тонна мева, узум, 290 минг дона тухум тайёрланиб, бу соҳадаги топшириқлар ҳам анча ортиғи билан адо этилди.

Конторанинг тайёрлов пунктларига маҳсулот етказиб беришда райондаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда», «Октябрь» колхозлари ва «Дўрмон» совхози азаматларининг ҳиссаси катта бўлди.

Тайёрловчилар Улуғ Октябрь революциясининг 54 йиллиги кунигача шаҳарликларга 8 минг тонна сабзавот, 50 тонна картошка жўнатиш мажбуриятини олдилар.

И. РУСТАМОВ.

Шаҳар—қишлоққа

МЕХАНИЗАТОРЛАР ШАЙЛАНДИ

Машинасозлик бўйича Давлат лойиҳалаш конструкторлик бюросининг ишчи ва хизматчиларидан ўн беш киши ва Ильич номли тажриба-механика заводининг икки ишчиси пойтахтдаги «Ташсельмаш» заводида очилган пахта териш машиналарининг механик ҳайдовчилари курсини тугаллашди.

Курсни битириб чиққанлар орасида Л. Г. Ланде, Г. И. Жевелюх, В. П. Сурков, И. Ирисматов, А. Х. Обидов, В. С. Гришкинлар бор.

Бу қалби олов ёшлар яқин кунлар ичида ўз оталиқларидаги Гулистон районининг «Мирзачўл» совхози далаларида «зангори кема»лар рулини бошқарадилар.

ОБ-ҲАВО

БУГУН

Тошкентда ҳаво очиқ бўлади. Шарқдан секундига 3—7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 24—26 даражагача кўтарилади.

Тонгги газеталарда

⊙ Югославия Социалистик Федератив Республикасига ғайри расмий дўстона визит тугаб, Совет-Югославия баёноти имзоланганидан сўнг, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ВСИП Марказий Комитетининг таклифига биноан қисқа муддатли дўстона визит билан Венгрия Халқ Республикасининг пойтахти Будапештга келди.

⊙ Кеча КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар «Инсон ва табиат» шиори остида ўтаётган Будапештдаги Халқаро овчилик виставкасини бориб кўрдилар.

⊙ Ҳиндистон Республикасининг Бош министри Индира Ганди Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан 27 сентябрда Совет Иттифоқига келади.

⊙ КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Миср Араб Республикасининг президенти. Араб социалистик иттифоқи раиси Муҳаммад Анвар Садат шу йил октябрь ойининг биринчи ярмида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

⊙ СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги Вьетнам Демократик Республикасига бораётган Совет партия-ҳукумат делегацияси Бирма Иттифоқи ҳукуматининг таклифига мувофиқ, шу йил 2 октябрда Рангунда бироз вақт тўхтаб ўтади.

Санъат янгилиги

ЯНГИ АСАРЛАР

Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри кеча ўзининг янги 54-мавсумини бошлади.

Театр коллективи яқиндагина Фарғона водийси бўйлаб гастролда бўлди. Томошабинларга 63 спектакль ва кўплаб концерт программалари намойиш этилди.

Янги мавсум очилиши олдидан театр директори И. Мусабеков мухбиримизга бундай деди:

— Янги мавсум ҳар қачонгидек Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» асари билан очилади. Коллективимиз янги асарлар устида қизғин ишламоқда. Уйғуннинг «Парвоз», Л. Н. Толстойнинг «Тирик мурда» асарлари саҳналаштирилиб томошабинларга тақдим этилади. Шунингдек, К. Яшин, И. Султон, Уйғун, Т. Тўла, Э. Воҳидов сингари драматургларимизнинг асарлари саҳналаштирилади.

ШАРҚИЙ ҚОЗОҒИСТОН ОБЛАСТИ. Область маркази Усть-Каменогорск яқинида сув ҳавзалари системаси мавжуд. Ихтиолог мутахассислар бу ерда турли балиқларни кўпайтиришади.

Балиқчилик хўжалигининг ишчилари кузда магазинларга 220 тонна тирик балиқ жўнатишни мўлжаллашмоқда.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) техник-ихтиологлар-комсомол аъзолари Ирина Яшкова ва Галина Клименко.

ТАСС фотохроникаси.

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО СЕМИНАР

Бугун

Шу йил 29 сентябрда Туркманистон ССР пойтахти Ашхободда КПСС XXIV съезди қарорлари пропагандасини илмий ташкил этиш масалаларига бағишланган республикалараро семинар очилади. Семинар уч кун давом этади.

Ўзбекистон лекторларидан катта бир группаси семинарда қатнашиш учун Ашхободга жўнаб кетди. Улар орасида республика «Билим» жамияти правлениеси вакиллари ҳамда область «Билим» жамиятларининг ходимлари бор.

ПАХТА — ифтихоримиз

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 25 СЕНТЯБРГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	мавсум бошидан
Қашқадарё	2,54	52,00
Сурхондарё	2,66	47,64
Тошкент	4.04	41,57
Андижон	3,54	39,81
Сирдарё	4.45	39,33
Бухоро	2,87	35,44
Наманган	3,16	34,30
Фарғона	2,12	30,88
Самарқанд	2,89	27.42
Хоразм	2,06	16,05
ҚҚАССР	1,84	13,73

РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА: БИР КУНДА—2,95, МАВСУМ БОШИДАН —34,32.

Хуш келибсиз, азиз дўстлар!

Партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД РУҲИДА

Социалистик мусобақа қайси бир коллектив меҳнатчилари ўртасида намунали йўлга қўйилган бўлса, ўша жойда зафар кетидан зафар қучилади. Барча иқтисодий-техникавий кўрсаткичларнинг салмоғи қувонарли бўлади. Муваффақиятнинг асосий гарови бўлган мусобақа қайси бир корхона ёки қурилиш ташкилотида ёмон ташкил этилган бўлса, бу коллективнинг ишида ютуқлар кам бўлади. Чунончи тўртинчи трестнинг тўртинчи қурилиш бошқармаси бунёдкорлар аҳлини олиб кўрайлик. Бошқарма коллективи ўтган беш йилликнинг охирги йилида кўзда тутилган қурилиш-монтаж ишлари топшириқларини бажара олмай доғда қолди. Бу йилги топшириқлар планининг ижроси ҳам бошқармада қувонарли эмас. Бош пудрат бўйича етти ойлик план олтмиш беш процентга яқин бажарилди, холос. Ўз кучлари билан бажарилаётган иш кўрсаткичлари ҳам кутилгандек эмас. Бошқарма ишидаги бундай кўнгилсиз манзарани меҳнат интизоми яхши эмаслигида, ишчилар қўнимсизлигида, энг аввало бинокорлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларнинг пухта йўлга қўйилмаганлигида ҳам кўриш мумкин. Бу нуқсонларнинг барчаси бир қатор қурилиш объектларини белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишни ҳаддан зиёд чўзиб юбормоқда.

Партия ташкилотининг бир йиллик иши тўғрисида ҳисобот доклади қилган бошқарма партбюросининг секретари Николай Олейник бошқарма коммунистлари амалга ошираётган ибратли ишларни таъкидлаш билан бирга, юқоридаги камчилик ҳамда нуқсонлар, уларнинг сабаби, тугатиш йўллари хусусида ҳам батафсил фикр юритди.

Ҳисобот юзасидан музокараларда сўзга чиққан коммунистлар қолоқликдан қутулиш ҳақида юракларида тугиб қўйган қимматли маслаҳатларни активлик билан ўртоқлашдилар.

— Бошқармамизда,— дейди катта прораб Петр Саричев,— иш тажрибасини оммалаштирса бўладиган машъал бинокорларни истаганча топса бўлади. — Х. Юнусов, район Советининг депутати З. Расулов, Н. Абдуллаев, И. Мокшанов, И. Кувшиновларнинг қурилишда йиллар давомида мисқоллаб орттирган тажрибалари ёш бунёдкорлар учун катта мактаб хизматини ўтайди. Афсуски, бундай новатор қурувчиларнинг иш усулини кенг пропаганда қилиш, партия бюроси ва унинг атрофига уюшган активлар эътиборидан четда қолиб кетди. Нотиқ ўз сўзида бошқармада комсомол-ёшлар билан ишлашда ўртоқлик суди фаолиятида ҳам талайгина камчиликлар борлигини қаттиқ танқид қилди.

Электр пайвандчи, партгрупорг В. Семенов ўз сўзини асосан қуйидагиларга қаратди:

Партбюро томонидан қабул қилинган ҳар бир қарор сўзсиз бажарилиши лозим. Бироқ, айрим ҳолларда у ёки бу қарорнинг ижроси устидан етарли назорат ўрнатилмайди. Бу эса ўз салбий таъсирини кўрсатмасдан қолмайди, албатта. Эсимда, партбюро йиғилишларидан бирида бошқарма касаба союз ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот эшитилиб, бу соҳадаги камчиликлар батафсил кўрсатиб берилганди. Мусобақани ташкил этишда касаба союз комитети байроқдор бўлиши зарурлиги уқдириб ўтилганди. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, бинокорларни рағбатлантириш ва бошқа ишларда йўл қўйилаётган камчиликлар бирма-бир айтилиб, тегишли қарор қабул қилинганди. Партбюро қарорининг бажарилиши билан қизиқилмагач, у ўз ҳолича қолиб кетди.

Сўзга чиққан бошқа коммунист-бинокорлар ҳам партия ташкилоти фаолиятидаги нуқсонлар хусусида гапирдилар.

Ҳаёт кун тартибига қўйган муҳим масалаларни ўз вақтида тўғри ҳал қилишлик ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичларни қўлга киритишда катта аҳамиятга эга. Шу нуқтаий-назардан мақсадга ёндошилганда, қурилишда меҳнатни илмий ташкил этиш, иқтисод ва тежамкорликка эришиш, маъмурият фаолияти устидан назорат қилиш ва бошқа ишларда ҳам бошқарма партия бюросининг таъсири сезилмайди. Партбюро ҳисобида 30 дан ортиқ коммунист бор. Уларнинг ҳар бири ўз партиявий топшириқларига эга. Лекин барча коммунистларни ҳам ўз ишига катта масъулият ҳисси билан қараяпти, деб бўлмайди. Вақти-вақти билан уларнинг ҳисоботларини эшитиб туриш одат тусига кирмаган.

Йиғилишда коммунистлар партбюронинг янгидан сайланган состави йўл қўйилган камчиликларга барҳам беришига, партия ва ҳукуматимиз қурувчилар олдига қўйган улуғвор вазифаларни, янги беш йилликнинг дастлабки йили топшириқларини бажаришга коллективни сафарбар этувчи асосий кучга айланишига ишонч билдиришди.

К. ҲАМРОЕВ.

Халқимизда ёш бўлса ҳам бош бўлди, деган гап бор. Насиба Исроилова ана шундай пухта қизлардан. У шаҳримиздаги 1-босмахона коллективи ўртасида ўзининг ҳалол меҳнати билан ҳурмат қозонган. Бу қиз район Советининг депутати сифатида ҳам кўпчиликка хизмат қиляпти.

О. Искандаров фотоси.

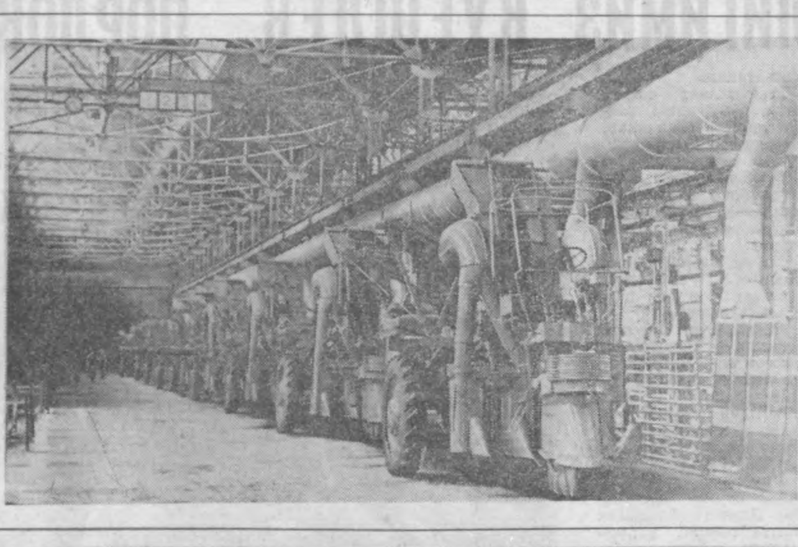

СУРАТДА: тўрт қаторлаб пахта терадиган «Ўзбекистон» машиналари. Машиналар конвейерда турибди. Улар бугун-эрта пахта далаларига йўл олади.

«Ташсельмаш» заводининг 22-цехи коллективи пахтакорлар учун шу ерда машина йиғадилар.

И. Шоинағомов фотоси.

** Луқма*

ХИЁБОН МАНЗАРАСИ

Охунбобоев майдонида хушманзара хиёбон бор. Бу ерда минг-минглаб меҳнаткашлар дам олишади, студентлар дарс тайёрлашади. Лекин шу кунларда хиёбон атрофидан ўтган киши бу ердаги ифлосликларни кўриб афсусланади. Кўм-кўк чимлар устида қовун-тарвуз пўчоқлари сочилиб ётибди. Теварак атрофда ғижимланган газеталар, папирос қолдиқлари. Баъзи кишилар хиёбондан ётоқхона сифатида фойдаланадилар. Улар кундуз кунлари яшил ўтлар устида бамалол хуррак тортишади.

Хиёбонга бозор томондан кираверишдаги йўлда доимо писта сотиб ўтирган кишиларни кўрасиз. Баъзи ёш-яланглар чўнтакларини пистага тўлдириб олиб, хиёбоннинг қоқ марказидаги скамейкага ястанганларича писта чақиб ўтиришибди.

Хиёбоннинг икки чеккасидан тарвузхўрлар жой олишган. Улар ҳеч тортинмасдан қўлларидаги пўчоқни дуч келган томонга улоқтиришади.

Марказда одамлар гавжум. Бир тўда чайқовчилар «ноёб буюм»ларни мақтай-мақтай пуллашади. Уларнинг қўлларида дазмол, калиш, аёллар туфлиси.

Бу манзарани кўриб ҳайрон бўласан киши. Ахир бу ер меҳнаткашларнинг дам оладиган жойими ёки тартиббузарлар маконими! Балки, бу саволга Октябрь район милиция ходимлари жавоб беришар!

М. КОМИЛЖОНОВ.

ДЕҲҚОНЛАР, СИЗЛАР УЧУН

ИЗЛАНИШ

Эксперименталь цехининг дарвозаси очилиб, ундан яшил рангга бўялган трактор чиқиб келди. Унга Тошкент трактор заводининг тамғаси босилган. У завод конвейеридан кетма-кет тушиб турган пахтачиликка мослаштирилган тракторга жуда ўхшайди. Бу трактор ғилдирагининг битта ортиқлиги билан фарқ қилади. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган трактор ана шу.

Янги тракторни қуршаб олганлар орасида ёш инженер, аммо деҳқонлар учун замонавий машиналар яратишда анча кўзи пишган завод бош конструктори П. Мирзаахмедов ҳам бор. У янги машина ҳақида шундай деди:

— КПСС XXIV съезди Директиваларида 1975 йилга бориб тракторлар ишлаб чиқаришни 575 мингтага етказиш, шунинг билан бирга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаштириш учун техникаларнинг янги намуналарини ишлаб чиқаришни тезлаштириш таъкидланган. Завод пахтачилик учун ҳайдов тракторлари ишлаб чиқара бошлаганига бир ярим йил бўлди. Беш йилликнинг биринчи йилида пахтакорлар Т28-Х4 маркали машиналардан 21 мингтасини оладилар. Шунингдек, бу тракторлар учун неча ўн минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрлаб берилади. Бу деҳқонлар талабига биноан тайёрланмоқда. Бу ерда шуни ҳисобга олиш керакки, завод ишлаб чиқараётган машиналар қишлоқ хўжалигида бир йўла 14 хил иш бажаради, узоқ муддатга чидайди.

— Эндиликда машинасозлар деҳқонларнинг бошқа эҳтиёжларини ҳам ҳисобга олмоқдалар. Бугунги кунда Ўзбекистон ва қўшни республикаларнинг қишлоқ хўжалик ходимлари транспорт ўрнида фойдаланиладиган, далаларда етиштирилган пахта ва бошқа хил маҳсулотларни ташийдиган тракторларни талаб қилмоқдалар. Демак, ана шундай машина тайёрлашимиз керак. Конструкторлар бу борада ҳам тинимсиз ижод қилдилар. Ишлар чизмакашликдан деталларга, узелларга кўчирилди. Улар мужассамлашиб, мақсадга мувофиқ трактор тайёрланди.

Шуни таъкидлаш керакки, шу каби тракторлар мамлакатимизнинг Липецк, Минск ва Днепропетровск заводларида ҳам тайёрланмоқда. Лекин, улар ҳали ўсиб бораётган талабни қондира олмаяпти. Эндиликда иш Тошкент тракторсозларига келиб тақалди. Т28-Х4 тракторидан транспорт воситаси ўрнида фойдаланиш мумкин. Лекин унинг олдинги бир ғилдираги ўрнида вилка ёрдамида икки ғилдиракли кўприк тайёрлаш керак. Бу вариант ҳаммага маъқул бўлди. Аммо, машинанинг тезлиги 14 километрдан ошмас, ўзи оғир, энг муҳими — Липецк ва Минскда тайёрланаётган машиналардан бир ярим баравар қимматга тушади.

Конструкторлар яна изланa бошладилар. Олимлар ва министрликлар томонидан маъқулланган ягона қарорга келинди. Бу қарорга биноан Т28-Х4 трактори асосида унинг тезюрар тўрт ғилдиракли хилини тайёрлаш керак эди. Ана шу трактор қишлоқ меҳнат аҳлининг талабини қондиради, тракторларга ишлатиладиган эҳтиёт қисмларнинг маркаларини қисқартиради. Бу янги трактор 1972 йил январдан бошлаб конвейерда йиғиладиган бўлди.

Синаш учун шундай тракторларнинг тажриба намунасини ишлаб чиқишга тўғри келди. Чизмалар тайёрланди, технологлар жиҳозлаш ишларини амалга оширишди, эксперименталь цехининг коллективи конструкторлар тақдим этган металлар устида ишлашди. Бу ерда моҳир токарь В. Беспалов ва Д. Шомирзаев, слесарь Н. Стефашин ва В. Макаров, синовчи тракторчи Р. Йўлдошев ҳамда қобилиятли бош мастер П. Сайковларнинг ижодий ташаббуслари қўл келди.

Орзиқиб кутилган дамларга эришилди. Биринчи трактор конвейердан тушди. Бу билан ёнма-ён яна шундай тўрт трактор турарди. Булардан иккитасига 90 от кучига эга бўлган ҳаво ёрдамида совутиладиган двигатель ўрнатилган. Иккита трактор Янгийўлдаги Ўрта Осиё машинасозлик станциясига синаш учун юборилди. Қолганлари эса, ана шу мақсадда қардош Тожикистон билан Туркманистонга жўнатилди.

Мутахассислар дан ижобий баҳо олинди. Прицеплар улanган бу тракторнинг тезлиги соатига 24 километрга етди. Унинг қадди ҳайдов тракторидан паст, енгил ва чидамлидир. Унга кўпгина янгиликлар киритилди ва такомиллаштирилди. Конструкторлар қимматли ва мураккаб бўлган Т-2 ва Т-1 узеллардан воз кечдилар.

Тўрт ғилдиракли Тошкент тракторининг тез фурсатда ҳаётга йўлланма олиши учун ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Уни қишлоқ меҳнаткашлари кутмоқда.

Б. АЪЗАМОВ.

Планетамиз янгиликлари

Диктаторлик сиёсатига жавоб

«Янги бозорлар қидириш, Латин Америкаси мамлакатларининг тобелигини тугатиш учун социалистик дунё билан савдо қилабошлаш керак. Бу тобелик натижасида Латин Америкаси мамлакатларининг экономикаси кутилмаганда зарар кўряпти...» Мексикада чиқаётган «Эксельсиор» газетасидан олинган бу сўзлар Латин Америкаси жамоатчилигининг табақалари ўртасида тобора кенгроқ тарқалаётган кайфиятни равшан ифода этади.

Латин Америкаси махсус мувофиқлаштириш комиссиясининг (СЕКЛА) Буэнос—Айресда бўлиб ўтган сессиясида айни ана шу интилиш белгиловчи интилиш бўлди. Сессия қатнашчилари АҚШга иқтисодий тобеликдан қутилишга чақирувчи «Латин Америкасининг манифести»ни қабул қилди. Ғарбий ярим шардаги бу ташкилот АҚШ вакиллари қатнашмаётган оз сонли ташкилотларнинг бири бўлиб қитъадаги мамлакатларнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун тез куч тўпламоқда. АҚШ ҳукуматининг яқинда «фавқулодда» иқтисодий чоралар доирасида импортга қўшимча равишда 10 процентли солиқ солишни жорий этиш ҳақидаги қарори бусиз ҳам янкилар монополиясининг камситувчи сиёсатидан жафо чекаётган кўпчилик Латин Америкаси мамлакатларидаги бу интилишни янада кучайтириб юборди.

Шу нуқтаи назардан Рио-Гранде жануброғидаги мамлакатлардаги кайфият ва Латин Америкаси парламентининг август ойи охирида Каракасда бўлиб ўтган V сессияси диққатга сазовордир. Бунда қатнашган 200 парламент аъзоси қитъадаги мамлакатларнинг ҳукуматларини чет эл ва асосан Америка капиталининг Латин Америкаси давлатлари экономикасининг ҳал қилувчи секторларида қатнашувини чеклашга чақирувчи резолюцияни ёқлаб овоз берди.

Тахминан ўша кунларда қитъада АҚШ манфаатларига зарба берган яна икки воқеа рўй берди. Венесуэлада барча газ конлари, Мексикада «Кананеа» деб аталган йирик мис компанияси давлат назорати остига олинди. Бу компания акцияларининг назорат қилиш пакети илгари АҚШ бизнесменларининг қўлида эди.

Латин америкаликларнинг ўз иқтисодий мустақилликларини муҳофаза қилиб кейинги вақтларда кўрган мазкур тадбирларининг ўзигина қитъадаги мамлакатлар АҚШ иқтисодий асоратида қолишни истамаётганлигини кўрсатиб турибди. Бу ҳозир дунёнинг шу қисмидаги асосий ва белгиловчи интилиш ҳисобланади.

Венесуэла ва Мексикадаги янги национализация қилишлар, Латин Америкаси парламенти ва СЕКЛАнинг қарорлари Вашингтон бошлаб юборган навбатдаги янги психологик ҳужумга дангал жавоб бўлди. Август ойининг охири, сентябрь ойининг бошида Чили президенти Сальвадор Альендининг Эквадор, Колумбия ва Перу халқлари ҳамда ҳукуматлари томонидан самимий кутиб олиниши шу маънода ибратлидир. Оддий кишилар оломони уни Кито, Богото ва Лима кўчаларида «Чили—ҳа, янкилар — йўқ!» деган хитоблар билан кутиб олдилар. Имзоланган расмий билдиришларда эса мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш, аралашмаслик принципларини ҳурмат қилиш зарурлиги кўрсатилди.

Шундай, қилиб, АҚШнинг Латин Америкасидаги «Бўлиб ол ва ҳукмронлик қил» деган принцип асосидаги анъанали сиёсати ишга ярамай қоляпти. Вашингтоннинг ўз миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун интилаётган қитъа мамлакатларига тазйиқ кўрсатиш учун уриниши империализмга қарши қаратилган кайфиятларни янада кучайтириб юборди, холос.

Х. КОБО,
[АПН].

БИРГАЛИКДА ҚУРИЛЯПТИ

СОФИЯ. (АПН —София — пресс»). Болгариянинг Девненск саноат районида олтинчи беш йилликда икки янги химия объекти — кальцийлаштирилган сода заводи ва минерал ўғитлар комбинати қурилади. Улар ўзларининг қудрати бўйича Европадаги шу хилдаги корхоналарнинг энг йириги бўлади.

Янги қурилаётган сода заводи яхши хом ашё базасига ва кальцийлаштирилган содани социалистик мамлакатларга ҳамда жаҳон бозорига экспорт қилишнинг қулай имкониятига эга бўлади. Бу завод Совет Иттифоқи ва Венгриянинг техникавий ҳамда молиявий ёрдами билан қурилади. Бу ҳақда ҳукуматлараро тегишли битим тузилди.

Минерал ўғитлар комбинати қурилиши майдонларида ҳозирнинг ўзидаёқ иш бошланди. Уни БХРнинг мутахассислари лойиҳалаштирди. Асбоб-ускуналарни Совет Иттифоқи, Чехословакия, ГДР ва бошқа мамлакатлар етказиб беряпти. Бу ерда энг замонавий технология методлари билан аммиак, азот, сульфат ва фосфор кислоталари, ўғит ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган бўлади.

ЗАНГОРИ КИЙИМЛИ ЖИГАРРАНГЛАР

Америкалик сионистлар яқинда Питсбургда бўлиб ўтган ўз миллий съездларида бошида Кахане турган «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси»нинг погромчилари советларга қарши ўтказиб келаётган иғвогарликларни янгидан активлаштиришга чақирдилар.

Америкалик публицист Хаймен Лумернинг биз тавсия қилаётган мақоласида бу сионистларнинг реакцион, фашистлашган ташкилотининг жиноий ишлари ҳикоя қилинади.

Бундан бир неча йил илгари Нью-Йоркнинг Бруклин районидаги Уильямсберг ва Краунхайтс кўчаларида мутаасиб ёш яҳудийларнинг тўдалари пайдо бўлди. Улар зангори рангдаги форма кўйлаклар, бошларига шу рангдаги беретлар кийган, «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси» деб аталмиш ташкилотнинг аъзоси эканлигидан гувоҳлик берувчи значоклар таққан, занжирлар ва бейсбол тўқмоқлари билан қуролланган эдилар. Бу иркчи тўдаларнинг мазкур ташкилоти 1968 йилда номаълум яҳудий руҳонийси Меир Кахане томонидан ташкил этилганди.

«Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси» энг бошидаёқ гитлерчиларнинг жигарранг штурмчиларига ўхшаган безорилар тўдаларининг ташкилоти эди. Лига раҳбарлиги ҳозир унинг асосан Нью-Йоркда яшаётган 15 минг аъзоси борлигини айтиб турибди.

Лиганинг тажрибали аъзоларини тайёрлаш курси жазолаш усулларини ўргатиш ва ҳарбий тайёргарлик ўтказиладиган Кэмп-Жеделда тўпланишни ўз ичига олади. «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси»га бошқа ташкилотларнинг аъзолари ҳам ёрдам бермоқда.

«Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси»нинг аъзолари Совет Иттифоқига нисбатан ваҳший душманлик руҳида тарбияланганлар. Лига томонидан ишлаб чиқилган «ҳаракат қилишнинг фавқулодда программаси» 10 моддадан иборат бўлиб, СССР билан ҳар қанақа музокаралар олиб боришни, шу жумладан, қуролсизланиш, маданият ва савдо-сотиқ масалалари юзасидан музокараларни дарҳол тўхтатиш, Совет Иттифоқи билан савдо қилишни тақиқлаш ҳамда унинг билан савдо-сотиқда алоқа қилаётган фирмаларни бойкот қилиш, туризм ва маданият ҳамда спорт соҳаларидаги ҳар қандай алмашувларни бекор қилиш, Совет Иттифоқининг олимпия ўйинларида иштирок этишини тақиқлаб қўйиш, СССРни барча халқаро ташкилотлардан чиқариш, АҚШдаги совет ходимлари учун чидаб бўлмайдиган шароит юзага келтириш, совет ташкилотлари олдида доимий намойишлар ўтказиб туриш ва бошқа шу каби ҳаракатлар қилишга чақиради. Кахане фикрича лига фаолиятининг мақсади «Америка — Совет муносабатларида танглик туғдиришдан иборат».

Улар ўз планларини амалга ошириш учун зўравонлик қилишнинг жуда кўп ва хилма-хил формаларидан фойдаланмоқдалар — Совет артистларининг концертларини барбод қилишдан тортиб совет идораларига ҳужум қилишгача бориб етмоқдалар. Шу лиганинг муттаҳамлар тўдалари АҚШдаги совет ваколатхоналарига (ТАСС бюроси, савдо ваколатхонаси ва бошқаларга) бостириб кириб ур-йиқит қилдилар.

1971 йил январида «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси» АҚШдаги совет дипломатларини мунтазам суратда қувғин қилиш кампаниясини бошлади. Лекин бу ҳаракатлар Америка жамоатчилигининг ғазабига ва кенг норозилик билдиришига дучор бўлди. Кахане бу кампанияни вақтинча тўхтатиб қўйишга мажбур бўлди. Шу билан бирга у 1971 йил майида «Совет дипломати бизнинг кўчаларимиз бўйлаб у ёқдан-бу ёққа юрмаслиги керак...» деб айтди. У ўзининг бу фикрини Питсбургдаги съездда яна такрорлади ва қарсаклар билан тақдирланди.

Лига Американинг СССРга хайрихоҳлик кўрсатаётган ташкилотлари ва муассасаларига ҳам «эътибор беряпти». Бундан бир қанча вақт илгари мазкур лиганинг муттаҳамлар тўдаси АҚШ Компартиясининг органи бўлган «Дейли Уорлд» редакциясига бостириб кириб, унинг ходимларига таҳдид қилишди ва уларни «совет яҳудийларининг аҳволи» ҳақидаги лекцияни эшитишга мажбур этишди. Бошқа погромчилар Америка—Совет дўстлиги миллий советига ҳужум қилиб мебелларни синдиришди ва архивни йўқ қилиб юборишди.

Лига бу безорилик ҳаракатларининг ҳаммасида очиқдан-очиқ қатнашди. Лекин соф бандитлик ҳаракатлари ҳам бўлди. Кахане унда қатнашганлигини рад этса ҳам, бу ҳаракатларни маъқуллаб гапирди. Гап Нью-Йоркдаги «Аэрофлот» ва «Интурист» ваколатхоналарида, Вашингтондаги совет муассасасида, кишилар яшаётган уйда, шунингдек Нью-Йоркда Компартия миллий штабининг биносида бомба портлатилганлиги устида боряпти. Бирон киши бундай ҳаракатларда қатнашганлигини ихтиёрий равишда ўзи тан олади деб кутиш қийин, албатта. Лекин бу портлатишларнинг ҳаммасида лига иштирок этган деб айтиш учун асослар бор. Бруклин федерал судининг Кахане ва унинг олти шеригига қўйган айби шундай асосларнинг бири бўла олади. Уларни май ойида иғвогарлик мақсадларида штат чегарасидан кўп миқдорда қурол-ярог ташиб келтиришда ва «портлатувчи, ёндирувчи моддаларни тайёрлаш, ҳосил қилиш ҳамда унга эга бўлишда «айбланган» эдилар.

Шу билан бирга «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси» ирқчилик ва шовинизмнинг олдинги сафида боряпти. У ўз ҳуқуқи учун курашаётган негрларни энг биринчи бўлиб таъқиб эта бошлади.

Лига оқ танли ва қора танли америкаликлар ўртасида ўзаро қирғинни кенгайтириш, негрларни судсиз жазолашни қайтадан тиклаш учун ҳамма ишни қилди. Кахане ва унинг юзга яқин штурмчисининг шу йил май ойида Бруклиндаги колледж кафетериясида студент негрларга ҳужум қилиши бу йўлтўсарларнинг кейинги «қаҳрамонлик»ларидан бири бўлди.

Бироқ Кахане муттаҳамларининг шовинизми қора танлилар билангина чекланиб қолмаяпти. Улар араблarga ҳам шундай муносабатда бўлмоқдалар. Мисол учун 1970 йил майида араб ташкилотларининг уч раҳбари оғир резинка таёқлар билан қуролланган шу йўлтўсарлар томонидан қаттиқ калтакланди.

Фашистлашган сионистлар билан ҳеч қандай алоқада бўлишни истамаётган яҳудий прогрессив ташкилотлари ҳам лига гангстерлик ҳуружларининг объекти бўлиб қолмоқда. Жумладан, шу йил апрель ойида бу муттаҳамлар тўдаси Нью-Йоркдаги руҳонийлар советининг биносига бостириб кириб, ҳамма нарсани остин-устун қилиб юборди. Йўлтўсарларнинг айтишича, бунинг сабаби советнинг «Яҳудийларни ҳимоя қилиш лигаси»нинг раҳбарларидан бири, Исроилнинг собиқ ҳарбий хизматчиси Абрам Гершковични кафилликка олишдан бош тортганлигидир. Гершкович Кеннеди аэропортида самолёт ўғирлашга уринганлиги учун хотини билан бирга қамоққа олинган эди. Уларнинг ёнидан қуроллари олинди. Кейинчалик Гершкович беш йилга қамалди. АҚШ расмий доиралари, буржуазия матбуоти ва сионистлар ташкилоти бу ҳақдаги маълумотларнинг ошкор бўлмаслиги учун ҳамма нарсани қилдилар.

Ўзини яҳудийлар «ҳимоячиси» қилиб кўрсатиш учун уринаётган манфур тўданинг афт-башараси ана шунақа. Бу тўда ҳақиқий фашистлар тўдасидир — уруш оловини ёқувчилар, коммунистлар ва советларнинг энг ашаддий душманлари, ўта ирқчилар ва шовинистлар тўдасидир. Безорилик қилиш улар турмуш тарзининг ажралмас қисми бўлиб қолди.

(АПН).

Ленин асарларини ўқишмоқда

Кўп халқлар В. И. Ленин асарларини ўз она тилларида ўқимоқдалар. Яқинда Даниянинг денгиз нариёғидаги ўз-ўзини бошқарувчи вилояти бўлган Фарер оролларининг халқи ҳам шундай имкониятга эга бўлди. Бу ердаги «Оролларнинг келажаги» деб аталган прогрессив нашриёт Ленин асарларининг тўпламини нашр қилди. Тўпламга Коммунистик партия ва совет давлати асосчисининг «Карл Маркс», «Давлат тўғрисида», «Марксизм ва ревизионизм», «Ёшлар союзларининг вазифалари» каби мақолалари ва нутқлари, шунингдек, «Бир қадам олға, икки қадам орқага» деган асаридан айрим боблар ва бошқалар киритилган.

Ленин тўпламини нашр этишнинг ташаббускорларидан бири, Фарер оролларининг жамоат арбоби А. Никласен АПН мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Ҳозир оролларда «Фарер социалистларининг союзи» деган оммавий ташкилот тузилди. Унга аҳоли турли қатламларининг вакиллари — ишчилар, балиқчилар, зиёлилар, ўқувчи ёшлар кирган. Союз НАТО ва «Умумий бозорга» киришга қарши кураш олиб боряпти. Бизнинг ташкилотимиз ўз идеологик ишларини марксизм-ленинизм асосида ташкил этяпти. Шу сабабли В. И. Ленин асарларининг ўз она тилимизда нашр этилиши «Фарер социалистларининг союзи» қаторларини ғоявий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда ёрдам беради.

Л. МАЛОВ,
АПН мухбири.
Копенгаген.

Югославия Социалистик Федератив Республикасида Белград—Бар темир йўли қурилмоқда. У пойтахтни Адриатика денгизи соҳилидаги ишга тушган замонавий порт билан боғлайди. Магистралда 258 тоннель ва 217 кўприк қурилади.

СУРАТДА: темир йўлнинг Сербиядаги қурилиш участкаларидан бирида.

ТАНЮГ—ТАСС фотоси.

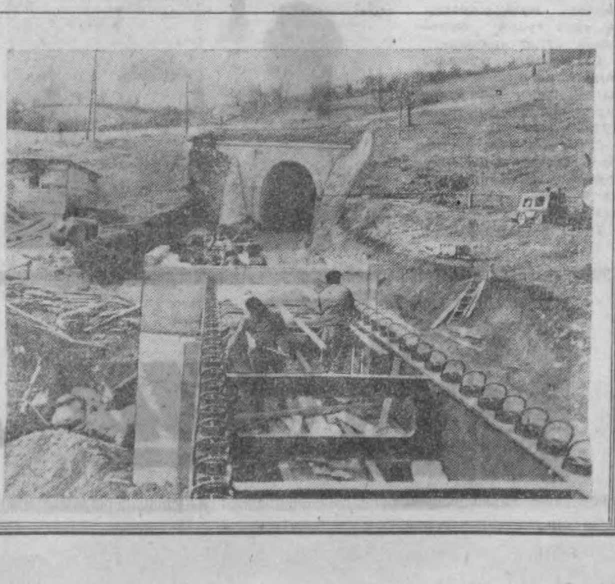

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

⊙ ҚОҲИРА. Мисрда мамлакат хотин-қизларини бирлаштирувчи ташкилот тузилмоқда. Шу ташкилот таъсис комитетининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида ташкилотнинг мисрлик қиз-жувонларни Миср Араб Республикасининг тақдири учун масъулият руҳида тарбиялаш соҳасидаги вазифалари белгилаб берилди.

«Ал-жумхурия» газетасининг ёзишига қараганда, Миср хотин-қизлар ташкилоти Исроил агрессияси оқибатларини тугатишга ҳар томонлама ёрдам беради, саводсизликни тугатиш ва бошқа социал проблемаларни ҳал этиш учун курашади, бошқа мамлакатларнинг хотин-қизлар ташкилотлари билан муносабатларни ривожлантиради.

⊙ **ТЕҲРОН. Эронда янги ўқув йили бошланди. «Кейхан интернэшнл» газетасининг хабар беришича, ҳозир мамлакатда беш миллионга яқин мактаб ўқувчиси ва студент бор, яъни Эрон аҳолисининг қарийб олтидан бир қисми ўқимоқда.**

Адабиёт ва санъат

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН 1971

АБАЙ

МАДҲИЯ

Нақ билакдай сочи унинг ўрим-ўрим,
Чўлписи аста юрса, жаранг-журинг.
Қундузи бўрк, оқ томоғу қора қошли,
Кўрганмисан сулув қизнинг бундай турин?
Қора кўзи худди тиниқ ойнадайин
Юракка чўғ ташлайди боққан сайин.
Оқ бадани, очиқ юзи эсни олар,
Нозанин кўрганмисан бундай майин?
Чикка бел, расо қомат, мўъжаз оёқ,
Бундай қизлар оламда учрайди кам
Пишган олма янглиғ улар тотли бўлар,
Кўз олдимдан кетмайди сурати ҳам.
Тегиб кетса қўлинг агар билагига,
Тўлқин уриб киради қон юрагингга.
Яноғидан ўпич олар бўлсанг агар,
Зўр қалтироқ киражакдир суягингга.

Ж. ЖАББОРОВ таржимаси.

ҚОЗОҚ ҲИКМАТЛАРИ

Ойна— ойна эмас, халқ ойна.

* * *

Халқда тузалмаган қолипда тузалмайди.

* * *

Ўғрини оқлаганинг —орингни топтаганинг.

* * *

Янглишмайдиган оғиз, қоқилмайдиган оёқ йўқ.

* * *

Тил суяксиз бўлса ҳам, суякни сирқиратар.

* * *

Сувдаги балиққа қувонма, у ҳали сеники эмас.

* * *

Кўнгил кўзи кўрмаса,
Манглай кўзи кўрмайди.

* * *

Ҳунарлига ўлим йўқ.

* * *

Ақл кўпга етказар,
Ҳунар кўкка.

* * *

Қалам ёзмайди, ақл ёзади.

* * *

Борлиқ яраштирар,
Йўқлик талаштирар

* * *

Тошни тош қўзғатар.

А. Толипов тўплаган.

СССР халқ артисти Роза Багланова. КазТАГ фотоси.

Жуманиёз ЖАББОРОВ

ОЛМАОТАДА ҚОР ЁҒАЯПТИ

Бугун Олмаотада қор ёғаяпти...
Ўйлайман: шу қалъа, шу қор ҳурмати,
Осмон гўё қордан сут соғаяпти,
Ҳали-бери тўлмас деймaн хурмаси.
Қалин қуюлади момиқ зарралар,
Олам оқ ҳарирга чулғанаяпти.
Ҳосил этиб дилбар, соз манзаралар
Олмаотада бугун қор ёғаяпти.
На эт жунжикади, на қор қилар қор,
Парку кўчалардан бир-бир ўтаман.
Кайфиятим босмиш севинч-ла виқор,
Дўстлар суҳбатига қулоқ тутаман.
Киприги пирпираб, йўлга мунтазир,
Висол дамларини кутган эй гўзал,
Абай шеърларидан чиқдингми ҳозир
Оппоқ оҳу янглиғ ўзинг бир ғазал.
Бодом қовоқларда, алвон ёноқда,
Қундуз ёқаларда шу қор жилваси.
Гўё оқ пахтадай турар чаноқда,
Кўзларида чақнаб қор жимжимаси.
Қандай сирлар ниҳон нозик кўнгилда,
Бунча табиатга боқдинг маҳлиё!
Мен меҳмон юрибман бу қардош элда,
Не бўлур менга ҳам қайрилсанг қиё!
Нега меҳмон бўлай! Бу, ўз уйим-ку,
Сен-ку туғишганим ,сингилдай яқин.
Майин лабларингда оромбахш кулгу,
Кел, бирга сурайлик сўлим қор завқин.
Автобус ўрмалар қор чўққиларга,
Ешлик яхмалаги авжида бугун.
Эрк бериб самимий, шўх туйғуларга,
Елдай гувиллаймиз... чеҳралар гулгун.
Бундан, бу баланддан кўринар аниқ,
Буткул Қозоғистон гўё кафтимда.
Қишнинг дастурхони супрадай ёйиқ,
Соф ҳаво ютаман тоғлар кифтида.
Қани, сен, Чўлпонгул! Кўринди ана,
Қорли чаманларга шўх боқаяпти...
Борлиқ узра қуриб ажиб тантана,
Бугун Олмаотада қор ёғаяпти.

«Қозоқфильм» ленталари

ҚОЗОҒИСТОН кинематографиясининг тарихи 20-йилларнинг ўрталаридан бошланди. Биринчи кино ленталарда 1925 йилда бўлиб ўтган республика советлари V съездининг иши акс эттирилди. Режиссёрлар В. Турин билан Е. Арон тайёрлаган «ТуркСИБ» фильми экранга чиқарилганлиги фақат қозоқ кинематографияси тарихида эмас, шу билан бирга бутун совет кино санъати тарихида ҳам эсда қоладиган воқеа бўлди. Режиссёр М. Левин ленфильм кинематографчилари билан ижодий ҳамдўст бўлиб ишлаб, 1938 йилда экранга чиқарган «Омонгелди» фильми эса биринчи қозоқ бадиий фильми ҳисобланади.

Қозоқ бадиий кинематографияси Улуғ Ватан уруши даврида, айниқса тез ривожланди. Олмаотага кўчириб келтирилган «Мосфильм» ва «Ленфильм» киностудиялари билан яқиндагина барпо қилинган Олмаота бадиий фильмлар киностудияси негизида 1942 йилнинг ёзида марказий бирлашган киностудия ташкил этилганлиги бу соҳада катта роль ўйнади.

С. Эйзенштейн, В. Пудовкин, И. Пирьев ва бошқа атоқли санъаткорлар бошчилигида совет киносининг энг яхши усталари Олмаотага келиб ишлаганлиги Қозоғистон кино санъатининг ривожланиши учун бебаҳо қимматга эга бўлди. «Абай қўшиғи» фильми Олмаота студияси чиқарган биринчи бадиий фильм бўлди.

Режиссёр Е. Дзиган 1953 йилда тайёрлаб берган «Жамбул» фильми қозоқ кино санъати тарихида алоҳида босқични бошлаб берди. Қозоқ театри ва киносининг атоқли устаси СССР халқ артисти Шакен Айманов экранда Жамбул образини яратди.

«Қозоқфильм» студиясида кейинги ўн йил ичида қирқтадан кўпроқ бадиий фильм яратилди. Уларнинг ҳаммаси ҳам бир текисдаги фильмлар деб бўлмайди. Улар орасида муваффақиятли чиққанлари ҳам, халққа манзур бўлмагани ҳам бор. Лекин ҳар бир янги фильм яратилгани сари ижодкор ходимларнинг маҳорати ошиб борди. Режиссёр А. Карпов, оператор А. Ашрапов, артист А. Умурзоқова «Она қиссаси» фильми учун Қозоғистон ССРнинг Давлат мукофоти билан тақдирландилар. СССР халқ артисти Ш. Айманов билан ёш артист А. Мўлдабеков «Қўшиқнинг қаноти» фильми учун республика Давлат мукофоти лауреатлари унвони олишди. Қозоқ театри ва киносининг кекса актери Қозоғистон ССР халқ артисти Е. Умурзоқов ҳам «Оталар ери» фильмидаги қария образини яратганлиги учун мана шу юксак унвонга сазовор бўлди.

Режиссёрлар Ш. Айманов, М. Бегалин, С. Хожиков, Ш. Бейсембоев, А. Қарсақбоев бир қанча яхши фильмлар яратишди. Декадага олиб келинган «Атаманнинг тугатилиши» «Қизжибек», «Маншук тўғрисида қўшиқ», «Ортимизда Москва турибди» ва бошқа фильмлар шулар жумласига киради. «Атака» «Шок билан Ше», «Биз тўртовлонмиз». «Партизан қизи» фильмларини суратга олиш тугай деб қолди. Атоқли қозоқ олими-геолог К. И. Сатпаевга бағишланган «Уфқлар» фильмини суратга олиш бошланди. Ўзининг кўпгина фильмлари билан совет томошабинига танилган Б. Мансуров, И. Жонсуғуровнинг «Кулагер» поэмаси асосида шу номда фильм яратишга киришди.

Қозоғистон кинематографчилари юксак ғоявийлик ва зўр маҳорат намунаси бўлган фильмлар яратиш учун кўп куч-ғайрат сарфладилар. «Қозоқфильм» студиясининг бадиий, ҳужжатли, илмий-оммабоп ва мультипликация фильмлари республиканинг турли жиҳатларини, унинг ярим асрлик ривожланиш тарихини кўрсатиб беради.

А. АШИМОВ.
Қозоғистон Кинематографчилари Союзи правлениесининг биринчи секретари.

Деҳқон АБИЛОВ

«ҚИЗ ҚУВИШ»

Мен бир тўйда бўлувдим қўноқ,
«Қиз қувиш»да этдим иштирок.
— Энди навбат сенга, — дедилар,
Дарров кўниб, миндим арғумоқ.
«Ялт» этдими дегандим юлдуз,
Йўқ, йўқ, йўлга чиқибди бир қиз.
Мен қуваман, еткизмайди у,
Учиб борар оққушдай ёлғиз.
Қиз қувмоқнинг туйиб тотини,
Қарз олгандай қуш қанотини,
Арғумоғим қувиб ҳам етди
Ҳансираган у қиз отини.
«Ўтдай ёниб турибди бети,
Бир ўпаман бетидан энди,» —
Деб чўзгандим қўлим қармоқдай,
Қиз отини бурди-да кетди.
Юрак қурғур тинмай гупиллаб,
Чўзилганча қолиб кетди лаб.
Қув экан қиз. Мен чапда қолдим,
Жилов бурди қув ўнгга қараб
Елкамга «шарт» тушди қамчиси,
Бало экан овулнинг қизи,
Елкам эмас, оғриди жоним,
Кўзда қалқди алам томчиси.
Турар эди менга эл боқиб,
Қолмадими эсгинам оғиб!
Эр йигитни уят ўлдирар,
Наҳот мендан қиз чиқар ғолиб!
Кўзим ёнар, ўзим — елдирим,
Отга қамчи босдим, интилдим —
Тулки қувган бургутга ўхшаб,
Етсам — етдим, етмасам ўлдим!
Уялгандан ўлган яхшироқ,
Номус менга бўлади байроқ,
Қиздан бўса олиб қайтарман,
Бўлса қанча оримиз йироқ.

Ҳусниддин ШАРИПОВ таржимаси.

Талантли қозоқ рассоми К. Шояхметовнинг «Бизнинг совхозда» полотноси (репродукция).

Собит МУҚОНОВ

ҚАҲРАМОН ҚИЗ

Воқеий ҳикоядан

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ МАНШУК МАМЕДОВАГА БАҒИШЛАНАДИ.
муаллиф.

ТУН. Осмон бағрини қоп-қора булутлар қоплаб олганди. Учқунлаб қор ёғиб турарди. Немислар томондан эсиб турган совуқ изғирин ҳам, қизил қўшинларимиз ҳаракатини душман айғоқчилари эшитиб қолмасин учун жангчиларимиз қулоғига: «Қадамингни эплаб бос — ёв жуда сезгир! Тезроқ ҳаракат қил — вақт жуда зиқ! Ҳушёр бўл—бутун теварак-атрофинг ажал макони! Ғафлатда қолма — бехосдан ўлиб кетасан!» деб шивирлаб ўтаётгандек бўларди.

Гўё бу шивирлаб уқтирилаётган ўгит-насиҳат, буйруқлар жангчиларимиз қулоғига совуқ изғириннинггина эмас балки шу билан бирга туғилган ер, туққан элнинг ҳам буйруғидек бўлиб эшитилиб, уларнинг иродасини янада юз чандон мустаҳкамлаб, ҳушёрлигини янада юз чандон орттириб борарди. Шу сабабдан ҳам айни шу дамларда эсаётган изғирин товушини эшитса бўларди-ю, аммо олға томон силжиб бораётган жангчиларимиз шарпасини ҳеч ким эшитмасди ҳам, сезмасди ҳам... Аксинча уларнинг қоронғилик бағрига қадалган ўтли кўзлари бамисоли бронни тешиб ўтадиган термитик нурдек, осмон билан ер туташган энг олис бурчакларга қадар бемалол кўриб турарди...

Қурилиш батальонининг жангчилари қўлларида мина кўмилган жойларни топувчи асбоблари билан ер бағирлаб судралиб интилишар ва йўл-йўлакай ҳар бир қарич ерни тинтиб, уни ўлим қуролларидан тозалаб боришарди... Мина кўмилган жойларга келганда, мина топгич асбоблар секин жиринглаб, жангчиларимизни огоҳ қиларди. Сўнг жангчилар миналарнинг ҳар томонга тармоқ ёйган қулочларини кесиб ташлаб, кўлоёқсизлантириб, қуруқ гавдасини юмалатиб ташлаб кетаверар эдилар...

Исин Мавленовнинг қурувчи батальони шу алфозда ҳаракат қилиб, белгиланган чизиққа соат тўрту нуль-нулда эмас, балки анча илгари — икки-ю, ўн етти минутда етиб борди.

Ушаковнинг ўқчи батальони ҳам улар билан кетма-кет силжиб борарди. Немислар мудофаада турган томондан эса ҳамон ҳеч қандай дарак йўқ эди.

Исин Мавленов қизил ракета отиб белги берайин деса, вақт ҳали жуда эрта эди: эҳтимол, артиллериямиз ҳали тайёрланиб улгурмаган бўлиши мумкин? Ўзлари олдинга силжий деса — душманнинг олдинги сафдаги мудофаа чизиғига жуда яқинлаб қолишганди: ҳатто уларнинг шовир-шувур товушлари ҳам эшитилиб турарди. Баъзан эса кўзлари ҳандоқлардан ҳандоқларга югуришиб ўтаётган бошларни ҳам илғаб қолишарди. Нима қилиш керак экан?..

Ўқчи батальон билан қурилиш батальонининг командирлари маслаҳат қилишиб, таваккалига Ушаковнинг маслаҳатини маъқул топишди.

— Агар душман томон бизнинг бу ерга етиб келганлигимизни сезиб қолгудек бўлса,— деди у таъкидлаб,—ҳужумга тайёр турган қўшинларини дарҳол жангга кўтаради-да, бизни кетимиздан етиб келадиган кучдан қирқиб ташлаб, аҳволимизни жуда танг қилиб қўяди. Шунинг учун биз, албатта, бирон тадбир қўллашимиз керак... Менимча, энг чаққон жангчилардан тузилган икки бўлинма сол ясаб сувга тушиши ва сув орқали сузиб бориб, Туя бўйин каналининг ўрта-белидаги Заиваньe қишлоғини қўлга киритиш учун ҳаракат қилиши лозим. Улар кетидан каналдан биз сузиб ўтайлик: Агар шунга эриша олсак, икки батальон жангчимиз билан душманнинг мазкур икки дивизиясини анчагача ушлаб тура олган бўлардик...

Кенгаш шу таклифни маъқул кўриб, каналдан биринчи бўлиб сузиб ўтувчи бўлинмалар саралана бошланди.

— Мен ҳам шу бўлинмалар билан бирга дарёни биринчилардан бўлиб кечиб ўтсам, ўртоқ капитан!— деб ихтиёр билдирди Маншук Мамедова.

— Йўқ, сиз бизга кераксиз бу ерда!— деди унинг райини қайтариб Ушаков.

Буйруқ муҳокама қилинмаслигини яхши билган Маншук Мамедова жуда мунғайиб қолди ва лекин шартта орқасига бурилиб, ўз пулемёти қошига келиб чўкди.

Ушаков разведка ишларини уюштириб, қўмондонликка ҳам дарҳол хабарчи юбориб. Қайтиб келган пайтда, Маншук Мамедова пулемётига ёпишганча хаёл суриб ўтирарди. Маншукнинг иззат-нафси бир мунча оғриганини сезган Ушаков, энди уни юпатиброқ муомала қила бошлади:

— Наҳотки мендан хафа бўлиб ўтирган бўлсанг, Маншук?— деди у бунинг ёнига ўтирар экан.— Кундузи йигитлар билан ҳазил-мутойиба қилиб айтишиб қолганинг ҳам эсимда... Мен шундаёқ сенинг шу бўладиган жангда «мен!» деган қаҳрамон жангчимиз билан беллашиб жанг қилишга ўзингча қасд қилиб қўйганлигингни сезганман. Бироқ, сен душман устига биринчи бўлиб етиб борган ёки ташланган жангчиларнигина асл қаҳрамон экан, деб ўйлама. Аксинча, жангу жадал майдонида душманга омон бермаган жангчини қаҳрамон деб ўйла. Менинг, чамамда, каналнинг бир ёқ томонини биз қўлга киритамиз. Лекин кучларимиз етиб келгунга қадар шуни ушлаб тура оламизми, йўқми — бутун гап ана шунда! Чунки, биз жанг бошлаб юборишимиз биланоқ, душман ўзининг биздан ҳам илгарироқ ҳужумга тайёр турган қўшинларини бизга қарши ялпи ҳужумга ташлайди ва устимизга бўрондек ўқ ёғдира бошлайди. Бу — бизнинг бир батальонимизга қарши душманнинг икки дивизияси кўтарилади, деган гап. Кимнинг қанчалик қаҳрамонлик кўрсатиши шунда билинади! Тушундингми, синглим? Қониқдингми шу гапларга?..

— Тушундим! Қониқдим! — деди Маншук бу тунлай қаноат ҳосил қилиб.

— Келишдикми шунга!— деди Ушаков унга қўлини чўзиб.

— Келишдик!— деди Маншук сакраб ўрнидан турар экан, Ушаковга қўлини чўзиб. Ушаков унинг юз-кўзларига боқиб, унинг бутун вужудини қамраб олган хафалик булутларидан асар ҳам қолмаганини пайқади...

Худди шу пайт Заиваньe ёқдан қизил ракета отилиб, найзадек санчилган ёлқин осмон бағрини тилиб кўтарила бошлади. Кетма-кет отила бошланган ўқларимиз яқингинадаги нишонга тўппа-тўғри бориб тегаётганлиги уларнинг товушларидан ҳам билиниб турарди. Қўшинларимиз душман устига бориб етганлигидан хабар топган артиллериямиз ҳам дарҳол тилга кириб, отишмалар бошланиб кетди.

— Ҳужумга! —деган қисқа, аниқ буйруқ янгради.

Ушаковнинг шу буйруғини кутиб турган жангчилар ялпи кўтарилиб олдинга ташланди. Бироқ сув бўйига етиб бориб, тўхталиб қолишди.

Каналнинг эни эллик метрча келарди. Чуқурлиги эса, разведкачиларнинг берган хабарига қараганда, ўрта бўйли кишининг бўйи билан баробар келса керак, деб тахмин қилинарди. Қоп-қоронғи тун қўйнида қоп-қора ёғдек балқиб оқаётган канал сувига «ташланинглар!» деб буйруқ беришга Ушаков ўзича ноқулай сезди. Қўмондонликнинг буйруғига қараганда эса жангчиларимиз канал бўйига артиллериямиз тайёргарлиги бошланган бир пайтда етиб келиб, каналдан кетма-кет келтирилган йиғма кўприклар орқали ўтишлари керак эди. Бироқ, ҳозирги шароитда уни кутишга вақтлари йўқ эди. Хўш нима қилиш керак энди?

«Ким билади?— деб ўйларди Ушаков ўзича.— Агар каналнинг чуқурлиги разведкачиларимиз хабарида кўрсатилганча бўлса-ку —яхши-я... Аммо... ундан чуқур бўлса-чи?.. Унда бўйичмани сувга чўктириб бутун умр бўйи юрагимда ўчмас изтироб ювилмас гуноҳ сақлаб ўтиб кетаманми!..»

— Сувга сузишни биладиган жангчиларгина тушишсин!— деб буйруқ берди ниҳоят Ушаков ўй-хаёлларини йиғиштириб олиб.— Оғир қуролларни ҳам шулар орқалаб олсинлар. Сузишни билмайдиган жангчилардан эса сувга аввал новчалари ва кейин шунга қараб бошқалари тушишсин. Агар сув чуқур бўлса, сузишни биладиган жангчилар билмайдиган жангчиларни олиб ўтишга ёрдамлашсин!

Буйруқ берилгандан кейин, сузишни биладиган жангчилар қирғоққа туташ жойлари музлай бошлаган сувга туша бошладилар. Уларнинг кетидан новчалар қўзғалди...

— Тереша! — деди шу кезда Маншук, ёнида турган ўз пулемёти навбатчисига.— Сен ҳам туш сувга!

Терентий «йўқ...» дегандек бош чайқади. Унинг бу қилиғидан аччиғи чиққан Маншук сувга шартта ўзи туша бошлади.

— Маша!— деб қичқирди унга Терентий.— Нима, сен ҳам сузиб ўтмоқчимисан?

— Бўлмасам-чи!

— Ахир сен сузишни билмайсан-ку!

Маншук индамаган кўйи сувга туша бошлади. Нима ҳам десин? Чунки унинг сузишни билмаслиги рост эди.

«От бошига кун туғса — сувлуғи билан сув ичар, эр бошига кун туғса — этиги билан сув кечар!» демаганми халқ. Худди шунга ўхшаб Маншук ҳам жангу жадал авж олиб турган бир пайтда «мен сузишни билмайман!» деб турмади-да, сувга тушиб кетди. Акс ҳолда, ўзгалар каналдан кечиб ўтиб, у бу ёқда қолиб кетса, турган гапки, ғурури лат еган бўларди, албатта. Шунинг учун ҳам яна нақлда: «ўлимдан уят кучли» деб айтилган. Ундан ташқари у сузишдан қўрқиб бу ёқда қолиб кетса-да, бошқалар ўтиб олса, кейин улар бунинг юзига: «ҳа, қаҳрамон қиз, бу ишингиз қандоқ бўлди энди!» деб айтишмайдими? Айтишади!» Бундай калакалардан уялмайди дейсизми у? Уялади албатта! Аммо уят ўлимдан кучли-ку!

Мана шундай ўй-хаёллар билан муздек совуқ ва хавфли канал сувидан сузиб ўтишга қасд қилган Маншук Мамедова навбатчи Терентийга жавобан:

— Сенинг нима ишинг бор менинг сузишни биладиган - билмайдиганим билан!— деди-да, уни тўхтатмоқчи бўлиб чўзилган Терентийнинг қўлини қоқиб юбориб ўзи шашт билан тушиб кетаверди сувга...

Дарҳол усти-бошидан сингиб кирган сув унинг аъзойи-баданини жунжиктириб юборгани учунми ёки номуси кучлилик қилибми, ҳар қалай Маншук оёқлари ерга тега бошлаши биланоқ, бир-икки бор қадам босган бўлди-ю лекин кейин сапчиб сувнинг юзига чиқиб олиб қанотини кериб, кулоч ота бошлади. У шиддат билан кулоч отиб илгарилаб борар экан, қандай қилиб ўзининг шундай тез сузиб бораётганига ўзи ҳам ҳайрон қоларди.

Маншук сузувчилар билан бир мунча ергача сузишиб борар экан, бирдан соҳилда қолган пулемёти билан навбатчиси эсига тушиб қолиб, дарҳол кетига қайтди. Қайтиб сузиб келса, Терентий ҳам, бошқа пулемётларнинг навбатчилари ҳам ҳамон бояги қолипларида соҳилда туришарди.

— Пулемётни бу ёққа олиб кел!— деди Маншук сувдан қирғоққа чиқар экан Терентийга.

— Нима қиласан?—деди Терентий ҳайрон бўлиб.

— Орқалаб олиб ўтаман нариги қирғоққа.

— Кўтара олмайсан,— деди Терентий, қирғоқдан чиқиб пулеметнинг олдига келиб қолган Маншукка, норозидек бўлиб

— Ишинг бўлмасин! Торт қўлингни пулемётдан— деди Маншук уни жеркиб.— Ҳамонки қўрқар экансан, тураверди шу ерда ёлғиз ўзинг қаққайиб.

— М-м-ма-ша!..

— Биз...— деб гап бошлади яна кимдир навбатчилардан бири. Лекин Маншук уларнинг гапларига қулоқ ҳам солиб ўтирмади.

— Йўқ! Эшитмайман гапларингизни!— деди Маншук уларга буйруқ оҳангида.

Сўнг у пулемётни судраб қирғоқдан сувга туша бошлар экан, кетидан кетма-кет тушиб келаётган Терентийга қараб:

— Орқалат пулемётни менга!— деб буйруқ қилди.

— Мен ўзим орқалайман, Маша!— деди унга Терентий энди рози бўлиб.

— Биз ўзимиз орқалаб ўтамиз!— дейишди бошқа навбатчилар ҳам. Лекин Маншук кўнмади.

— Сизлар сузишни билмайсизлар!— деди у буларга. — Ўзларингиз бир амаллаб ўтиб олсаларингиз ҳам катта гап... Терентий ўқ ленталари солинган яшикларни орқалаб олсин. Пулемётни менинг ўзим орқалаб ўтаман.

Бошқа пулемётчилар ҳам бирин-кетин қоқилиб-сурилиб сувга туша бошладилар.

— Шўнғисам ҳам чиқарман сувнинг нариги ёғидан,— деди Маншук Терентийга.— Қани, орқалат тезроқ менга пулемётни!..

— Ростдан айтяпсанми, Маша!— деб ҳайрон бўларди Терентий унга ҳамон.

— Рост айтмаганда, мен сен билан қаллиқ ўйнашгани келганим йўқ-ку, бу ерга! Тезроқ қимирла!..

Шашт билан пулемётни орқасига орқалаб олиб сузиб бораётган Маншукни кутмаганда балиқдан фарқ қилиб бўлмасди. Ҳолбуки, елкасидаги пулемётнинг оғирлиги 56 килограмм келарди. Маншук эса уни пўчоқча ҳам кўрмай орқалаб сузиб кетиб борарди. Буни кўриб Терентий унга ёрдамлашмоқчи бўлган эди, Маншук кўнмади:

— Сен яшикка эҳтиёт бўл!— деди у бунга.— Ўқларга сув тегиб, намиқиб қолмасин.

Қозоқчадан
С. ХУДОЙБЕРГАНОВ таржимаси.

ҲАЖВЛАР

ЯЛҚОВ КЕЛИН

Бир куни қайнатаси келинини бир синаб кўрай-чи, дебди-ю ташқаридан атайин йўталиб овоз бериб ҳовлига кирибди. Уйда тариқ қовуриб ўтирган келин қайрилиб қарашга ҳам эринибди-да:

— Ҳой, бу қайсинг келаётган? Ким бўлсанг ҳам ўғир билан ўғир дастани ола кел —дебди. Қайната келиним бир уялсин деб ўйлаб, ўғир билан ўғир дастани уйга олиб кирибди. Иш буюрган кишиси қайнатаси эканини кўрган келин шошиб қолибдида:

— Вой ўлмасам! Отам экансиз-ку! Ўрнига оборибди қўя қолинг, ўзим бориб олиб келаман,— дебди.

САРҚИТ МОЖАРОСИ

Бир йиғилишда бойнинг ўғли «Бек ўзидан қолган сарқитни менга берди» деб мақтанибди. Шунда тўрдан жой топмай пойгакда ўтирган барваста йигит бойнинг ўғлидан сўрабди.

— Бекнинг ёнида сендан бошқа ким бор эди?

— Ҳеч ким,— дебди бойнинг ўғли. Барваста йигит унга жавобан:

— Ахир ёнида сендан бўлак ҳеч ким бўлмаганидан сўнг бек сарқитни сенга бермай итга берсинми?— дебди.

ХУДО УЯЛСИН

Бир куни Сайдаҳмат деган таниқли оқин Бердели деган бойнинг уйига келибди. Овул одамлари оқиннинг сўзини эшитиш учун бойнинг ҳовлисига тўпланишибди. Бир маҳал Бердели ўзининг бойлигини таъкидлаш учун мақтаниб сўз бошлабди:

— Худода зиғирча ҳам адолат йўқ,— дебди у,— бировларга уюр-уюр йилқи, минг-минглаб қўй беради. Мана бу Сайдаҳматга битта ағир отдан бошқа ҳеч нима бермабди.

Сайдаҳмат оқин Бердели бойга жавобан шундай дебди:

— Худодан кўра менга сен яқинроқсан. Бировга яхшилик қиламан десанг қўлингдан келади. Қани мард бўлсанг бир уюр йилқини менинг олдимга солиб бер, худо ҳам бир уялиб қолсин.

ФОЛБИН

Овулма-овул кезиб юрган бир фолбин чўлда кетаётиб бир ўткинчидан йўл сўрабди. Ўткинчи унга дебди:

— Ўзинг таниқли фолбинсан. Бировларнинг йўқотган нарсасини топиб берасан. Йўлга тушмасингдан аввал фол очиб, йўлингни билиб олсанг бўлмайдими?

Фолбин ўткинчига дебди:

— Йўлга тушишдан аввал фол очган эдим. Фол, йўлни қаршингдан учраган ўткинчидан билиб олгин, деди. Шунинг учун сендан сўрадим.

● *Чет элликлар Ўзбекистон ҳақида*

„БУНИ ФАҚАТ КЎРИШ КЕРАК“

СССР Фанлар академиясининг меҳмони сифатида, икки ҳафта Ўзбекистонда бўлдим. Тошкентдан ташқари Самарқанд, Бухорода, республиканинг бир неча колхозларини бориб кўрдим.

Сафаримдан мақсад Ўзбекистонда ҳиндшунослик соҳасида олиб борилаётган тадқиқотлар билан танишиш эди. Мен бир қатор институтларда, бўлдим, олимлар ва жамоат арбоблари билан учрашдим. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятида мени жуда илиқ қарши олишди. Бу ерда мен Ўзбекистон ҳаёти ҳақида кўпгина қизиқ нарсаларни билиб олдим.

Менимча ўзбек халқининг энг катта ютуқларидан бири —бу қадимдан меҳнаткаш инсонни эзиб келган эртанги кун олдидаги лаънати қўрқузнинг йўқ бўлганлигидир. Капиталистик мамлакатларда меҳнат аҳлининг келажакка ишонмаслик туйғуси таъқиб қилади. Бу мамлакатлардан АҚШ, Англия, Франция ёки Ғарбий Германия сингари энг тараққий этганлари ҳам ҳанузгача ишсизликни бартараф қилишга қодир эмас...

Социал тузумнинг яна бир улкан ютуқларидан бири—бу оддий инсоннинг саводсизлик ва нодонликнинг қора тузоғидан қутилганлигидир. Октябрь революциясига қадар аҳолининг 98 проценти саводсиз бўлган Ўзбекистон эндиликда халқ маорифи муваффақиятларининг ажойиб мисоли бўла олади. Собиқ нодон деҳқон ва батракларнинг, тутқун аёлларнинг болалари эндиликда ўз республикасининг маълумотли, маданиятли граждандаридир. Бу мўъжизавий ўзгаришларга ишониш учун, ҳаммасини ўз кўзингиз билан кўришингиз керак.

Республиканинг шаҳар ва қишлоқларида олимлар, артистлар, врачлар, агрономлар, меъморлар, қурувчилар ва кўп соҳалар, шу жумладан атом энергияси ва космос бўйича ҳам мутахассислар яшайди ва меҳнат қилади.

Билим эшиклари ҳамма учун очиқ. Бунинг учун кечки мактаблар, сиртқи олий ўқув юртлар бор, оммавий ахборот воситалари—телевидение, радио ва матбуот ҳам шунга ёрдам беради. Қисқаси, бунақасини дунёнинг кўпгина мамлакатларида кўрмайсиз.

Ўзбекистон ССР ташкил топгандан бери ўтган қарийб 50 йил мобайнида хотин-қизларнинг жамиятда тутган ўрни тубдан ўзгариб, улар ҳаётнинг барча соҳаларида тенг ҳуқуққа эга бўлдилар. Мени бугунги Ўзбекистон хотин-қизларининг ҳаёти ҳақидаги куйидаги бир неча рақам лол қолдирди: олти минг хотин-қиз илмий ходим, минглаб аёллар цех бошлиғи, бригадир, турли корхона ва муассасаларнинг раҳбари бўлиб ишлайди. Депутатларнинг 46,2 процентини хотин-қизлар ташкил қилади. Республиканинг тўрт министри аёл...

Тошкентга келганимда мен кучли зилзила изларини кўраман деб ўйлагандим. Бироқ мен қайта қурилган шаҳарни кўрдим. Ўзбек халқининг қаҳрамонона шижоати ва Совет Иттифоқи республикаларининг қардошларча ёрдами туфайли Ўзбекистон пойтахти қайта тикланди ва янги қиёфага эга бўлди. Мана буниси жуда ажойиб бўлибди, ҳар бир республика ўзининг архитектура плани ва лойиҳаси бўйича турар жой ва жамоат бинолари комплекси бўлган алоҳида район барпо қилибди. Қойил қоладиган томони шундаки, бунда шаҳарнинг умумий қиёфасига путур етмаган, минглаб оилаларга янги, чиройли ва шинам квартиралар, уйлар берилган.

Ҳозирги Тошкент—бу янги типдаги, турли хил услубларни гармоник равишда бирлаштирувчи ҳамда совет халқларининг қардошларча ҳамкорлигини ўзида акс эттирувчи шаҳардир. Бугунги Тошкент менинг хотирамда совет кишисининг қудратига, унинг яратувчилик маҳоратига қўйилган ҳайкал бўлиб қолади.

Доктор А. Р. ДЕСАИ.
(АПН).

Бомбей.

Шаҳримиздаги 1-марказий китоб магазини ҳамиша ёшлар билан гавжум. Бу ерга ҳар куни юзларча китобхонлар ташриф буюриб, фан, техника ва адабиётга доир янги китобларни харид қиладилар.
СУРАТДА: магазиннинг техника адабиёти бўлимида.

М. Нуриддинов фотоси.

Леонис КЯУЛЕЙКИС.

(Литва ёзувчиси).

ДИПЛОМ ИСТАБ...

Хўроз музика мактабига ариза берибди.

— Сенга ўқишнинг нима кераги бор,—дебди булбул,—ахир, сен шундай ҳам қичқириб куйлайсан-ку?

— Буни ўзим ҳам яхши биламан,—дея булбулнинг гапини бўлибди хўроз,—лекин товуқ дипломли бўлишимни истаяпти-да!

БУЛБУЛ САЙРАШИ КЕРАК

Булбулни шаҳарга таклиф қилишибди. Булбул сайраб бўлгандан сўнг уни муҳокама қилиша бошлашибди.

Товуқ бошини силкитиб, бир йўталиб олибди-да, дебди:

— Биласизларми, ўртоқлар, ҳозир сентиментал куй модадан чиқиб қолган, янги-янги куйлар ахтаришимиз лозим! Мана, мисол учун, аввалари итнинг хуришига ёки отнинг кишнашига, ҳеч ким аҳамият бермас эди, энди буларсиз бирорта джазни тасаввур қилиб бўлмайди...

— Бироқ, мен ҳайвонлар учун куйламайман-ку!—деб жавоб қайтарибди булбул.

ЭШАК МИНБАРДА

— Эшак бўлганинг сабабли,—деди юбилей кечасининг раиси,— сендан кўп нарса талаб қилмаймиз. Йиғилган меҳмонларга фақат «Хуш келибсиз!» десанг кифоя.

Ҳамма йиғилгач ,эшак минбарга чиқди, бир силкиниб олди-да, қўлларини чўнтакларига солиб, ниманидир ахтара бошлади. Бироздан сўнг оғир хўрсиниб, ҳеч нарса демай саҳнадан тушди.

— Нега ҳеч нарса демадинг?—дея унга ташланди юбилей кечасининг раиси.—Ёки бир оғиз сўзни айтиш шунчалик қийин бўлдими?

— Нима дейиш кераклиги ёдимдан кўтарилибди,—дея жавоб қайтарди эшак.

К. МАМЕДОВ таржимаси.

Каттақўрғонлик газетхонга жавоб

Ҳурматли редакция! Мен «Тошкент оқшоми» газетасини мунтазам ўқиб бораман. Оила аъзоларим ҳам, кўпгина қўни-қўшниларимиз ҳам бу газетага ихлос қўйишган.

Газетада ҳаммани қизиқтирадиган масалалар кўп ёритилади. Донолар ҳикмати, илм-фан янгиликлари, одоб, ахлоқ ҳақидаги маслаҳатлар бизни, айниқса қизиқтиради. Газетада ўқувчига кўп янгилик берадиган, теша тегмаган масалалар ўртага ташланади.

Хуллас, биз «Тошкент оқшоми»ни қизиқиб ўқиймиз. Янги—1972 йилда газета саҳифаларида яна қандай мақолалар ўқишимиз мумкинлигини билишни истардик.

Иброҳим ОДИЛОВ,

Улуғ Ватан уруши, халқ маорифи ветерани, республика аҳамиятидаги пенсионер.

Каттақўрғон шаҳри.

Ҳурматли Иброҳим Одилов! Газетамиз ҳақидаги яхши тилакларингиз учун раҳмат. Шу мазмундаги хатларни республикамизнинг турли чеккаларида яшовчи газетхонлардан ҳам оляпмиз.

Халқимизда, одамнинг нияти ўзига йўлдош бўлади, деган гап бор. Газетамиз коллективининг 1972 йилда амалга оширишни мўлжаллаган яхши ниятлари кўп.

Аввало, ўзининг ҳалол меҳнати билан фаровон ҳаётимизни янада гўзаллаштираётган ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар, ажойиб коммунистлар ҳақида, уларнинг интилишлари, ютуқлари, орзулари тўғрисида мунтазам ҳикоя қилиб борамиз.

Ҳозир газетамизни республикамиз нинг ҳамма чеккаларида ўқишади. Ўрта Осиёдаги қардош республикаларда ҳам газетхонларимиз кўп. Шунинг учун, келгуси йил республикамиз шаҳарларида рўй берадиган муҳим янгиликлар тўғрисида хабарлар бериш ниятидамиз. Шунингдек, Ўзбекистоннинг 50 йиллик тўйи олдидан республика шаҳарларига аталган махсус саҳифалар ёритилади.

Дўстлик ва биродарлик шаҳри бўлмиш Тошкент қиёфаси янги беш йилликда мисли кўрилмаган даражада ўзгариб кетади. Осмонўпар уйлар бунёд этилади. Метро қурилади. Тошкент метроси қурилиши, пойтахтимизнинг келажакдаги қиёфаси ҳамманинг қизиқтирса керак. Бу ҳақида ҳам батафсил ҳикоя қилмоқчимиз.

Шаҳримиз илм-фан маскани, мўъжизалар марказидир. Ҳозирги кунда фанимиз эришаётган ютуқларни санаб улгуриш ҳам қийин. Газета саҳифаларида олимларимизнинг фан ва техника соҳасида яратаётган янгиликлари тўғрисида кўплаб қизиқарли материаллар беришни мўлжаллаяпмиз.

Албатта, эртанги кун кечаги кундан бошланади. Маълумки, ўтмишда Ўрта Осиё жаҳон маданият марказларидан бири бўлган. Мана шу юксак маданият тўғрисида, Самарқанд, Хива, Бухоро сингари қадимий шаҳарлардаги асрий обидалар, археологик топилмалар ҳақида мунтазам ҳикоя қилмоқчимиз. Жаҳон фанига улкан ҳисса қўшган буюк боболаримизнинг ҳаёти, музика маданияти тарихи ҳам барчани баравар қизиқтиради деб ўйлаймиз.

Саломатлик, одоб, тарбия, оила мавзуси ҳаммани ҳаяжонга солади. Янги йилда ҳаётимиздаги янгича анъаналар, одоб-ахлоқ мавзусига янада кўпроқ эътибор берилади. «Умр савдоси» деган умумий сарлавҳа остида оилавий ҳаёт муаммоларини ўртага ташлаш умидимиз бор. Бу борада республикамизнинг муътабар кишилари ўз маслаҳатлари билан чиқишади.

Газета саҳифаларида одатдагидек газетхонларнинг ўзига кенг ўрин берилади. Газетхон мактублари, ижоди билан деярли ҳар куни танишишингиз мумкин бўлади.

Газетамизда яна қандай масалалар ёритилиши кераклигини билишни истардик. Мухтарам газетхонларимиз нинг маслаҳатларини кутамиз.

РЕДКОЛЛЕГИЯ.

● ● ●

Газетхонларимизга шуни эслатамизки, «Тошкент оқшоми»га обуна давом этмоқда.

Обуна барча алоқа бўлимларида, корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, шунингдек, муассасаларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Республикамизнинг барча шаҳар ва районларида чекланмаган миқдорда «Тошкент оқшоми»га обуна бўлишингиз мумкин.

Газета индекси 64697.

Обуна баҳоси бир йилга 6 сўм.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29|IX да **Лайли ва Мажнун,** 30|IX да **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28|IX да **Олтин девор,** 30|IX да **Аяжонларим.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари.**

Кино

27, 28 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Буғдойзорлар орасида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6, 8 ва 9.45 минутда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 2, 3, 4 ва кеч 6 да).

0416 номерли қочоқ — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 1, 5, кеч 7, 8, 9 ва 10да).

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ҚЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

Ёшлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Икки юзламачилар ватани — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Менинг етти ўғлоним — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Катта сайр — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва 4 да).

Дўппи кийган фаришта — «ҚЎКЧА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

29 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Буғдойзорлар орасида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 2, 3, 4 ва кеч 6 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6, 8 ва 9.45 минутда).

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ҚЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

0416 номерли қочоқ — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 1, 5, кеч 7, 8, 9 ва 10 да).

Ёшлар— САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Иккиюзламачилар ватани — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (2 серия) —НАВОИЙ номли (тоқ соатларда).

Менинг етти ўғлоним — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Катта сайр (2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва 4 да).

Дўппи кийган фаришта—«ҚЎКЧА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Атаманнинг тугатилиши (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Буғдойзорлар орасида—«ХИВА».

МАРКАЗИЙ „ЮБИЛЕЙ“ СПОРТ ЗАЛИДА

29, 30 СЕНТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

«СТРОИТЕЛЬ» — «СПАРТАК»
(Қарағанда) (Тошкент)

«А» класс мастерлар командалари ўртасида

ХОККЕЙ

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

БИЛЕТЛАР: Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида ва «Тошкент» меҳмонхонасидаги район кассасида эрталаб соат 10 дан кеч 7 гача сотилмоқда.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

6 октябрь кундуз соат 2 да Тошкент Давлат медицина институтининг илмий совет кенгаши (морфология корпуси, 2-зал)да медицина фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

Н. Л. Романченко: «Спорт билан шуғулланувчи ёш болалар ва ўсмирлар овқатида оқсил, витамин B_2, PP ва C лари миқдорини белгилашга доир» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонаси (К. Маркс кўчаси, 103-уй)да танишиш мумкин.

8 октябрь эрталаб соат 11 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий совет кенгаши (Черданцев кўчаси, 25-уй)да тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

В. Г. Разина: «Ўрта Осиёда инглиз интервенциясининг тормор этилиши ва Совет-Эрон муносабатларининг ўрнатилиши» деган темада:

Н. Н. Васькин: «Покистон матбуоти» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

8 октябрь кундуз соат 3 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг юридик фанлари бўйича илмий совет кенгаши (Сулаймонова кўчаси, 33-уй, 5-қават)да юридик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. П. Халявин: «Ўзбекистон ССР да экспертиза ва эксперт муассасаларининг тарихий ривожланиши ва ҳуқуқий ҳолатини тартибга солиниши» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан академиянинг асосий кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1972 йил учун қуйидаги ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК НАШРЛАРИГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

«ХЛОПКОВОДСТВО»,
«ВЕСТНИК СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ НАУКИ»,
«УЧЕТ И ФИНАНСЫ В КОЛХОЗАХ И СОВХОЗАХ»,
«ЗЕМЛЕДЕЛИЕ»,
«САДОВОДСТВО»,
«СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО ЗА РУБЕЖОМ»,
«ЖИВОТНОВОДСТВО»,
«СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕН Н А Я БИОЛОГИЯ».
«ГИДРОТЕХНИКА И МЕЛИОРАЦИЯ»,
«СЕЛЬСКИЙ МЕХАНИЗАТОР»
ва бошқалар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

ТОШКЕНТ СУТ КОМБИНАТИГА

(Чилонзор кўчаси, 6-уй)

ишлаб чиқариш цехларига ишчилар, 2—4 разрядли созловчи-слесарлар, 2—4 разрядли электр монтёрлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи-вақтбай.

ТОШКЕНТ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА

(Заводской кўчаси, 47-уй)

слесарлар: металл конструкцияларини йиғувчилар, механика-йиғув ишлар бўйича монтажчилар, юкчилар

КЕРАК

Слесарлар меҳнат ҳақи—ишбай-мукофотли.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Телевизор

27 СЕНТЯБРЬ
ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Ўқувчилар учун. «ГУЛХАН». 18.05 Рангли телевидение. «Жаҳон халқлари ижоди». Ҳинд ритмлари. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 «Хоккей-хоккей». Репортаж. 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 Совет Армияси жангчилари учун. «Қўлларда қурол билан». 19.45 Греция миллий озодлик фронти —30 ёшда. **Узбек тилида:** 20.10 Оламда нима гап? 20.40 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан. «МЕН—ҚОЗОҒИСТОН». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 7-серияси. 21.00 Пахта терими кундалиги. 21.10 «Рақслар гулдастаси». Дилафруз Жабборова, Қодир Мўминов. 21.50 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.30 «Ахборот» информацион программаси. 22.50 Телевизион театр. В. Чивилихин. «Тайгадаги жасорат». Телеспектакль премьераси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан. «Звезда Востока» журнали саҳифаларида. **Москва кўрсатади.** 18.30 «Ирландия баррикадаларида». 3-кўрсатув. 19.00 Рангли телевидение. «Меҳмонларимиз». Концерт. 19.50 Ҳужжатли фильм. 20.00 «Тараққиёт» телевизион журнали. 20.30 Комедия фильмлари экрани. «Игорь Ильинский билан учрашувлар». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Йиллар ўтгач». Телефильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Украинанинг музикали саломи». Концерт. 23.00 Адабиёт ҳақида суҳбат. 24.00 Оперетта саҳифаларида. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

28 СЕНТЯБРЬ
СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Гулхан». 13.40 Рангли телевидение, «Артемканинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 15.00 «Харидорларни кўзлаб». «Вимпел» тикувчилик бирлашмаси ишчиларининг иш тажрибаси. 15.30 Музикали киоска. 16.00 Янгиликлар. 16.05 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.25 Кўрсатувлар программаси. 17.30 Ўқувчилар учун. «Ра» экспедицияси». **Тошкент кўрсатади.** 18.45 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида: Соат 18.55 да** ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ. Ўзбек Давлат Академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси. **Узбек тилида:** 22.00 «Ахборот» информацион программаси. 22.20 Қозоқ фильмлари кинофестивали. «Она қиссаси». Бадиий фильм.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.15 «Объектив». Киноҳаваскорлар телевизион клуби. 19.00 Музикали афиша. 20.00 Миллионлар ленинча университети. «Коммунизм ҳақида фан». 20.30 «Альп қиссаси». Бадиий фильм. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Рус музикаси саҳифаларида». Музика ва замон». 23.30 Адриатика кубоги учун. Сув полоси. СССР терма командаси — Югославия терма командаси (ёзиб олинган). 23.50 Ҳужжатли фильм. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 19.00 «Ўқитувчи экрани». Ўқитувчилар малакасини ошириш. 19.30 «Ҳамза» театри». Ҳужжатли фильм (ўзбек тилида). 19.50 «Рақс галереяси». Фильм-концерт. 21.40 «Самаранинг нотинч тунлари». Телефильм. 1-серия.

Радио

27 СЕНТЯБРЬ
ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Техника тараққиёти одимлари» (русча). 18.10 «Ялла» эстрада ансамблининг концерти. 19.20 Озарбайжон санъат усталарининг концерти. 20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Пахта далалари меҳнаткашлари учун эшиттириш ва концерт. 22.15 Енгил куйлар. 22.40 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. 23.15 Дам олиш концерти. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 «Л. Н. Толстой ва музика». Концерт-очерк. 20.00 Қозоқ ёзувчиси Ж. Жумақонов. «Қоракўз сингилгинам» ҳикояси (тожикча). 20.20 Куйлар. 20.30 «Сиҳат-саломатлик радиожурнали (русча). 21.00 Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси. 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Тожик куйлари. 17.30 «Милан Ла Скала опера театри».

28 СЕНТЯБРЬ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 8.25 Қозоғистон санъат усталарининг концерти. 9.30 Ёш ижрочилар концерти. Чангчи Ф. Шукурова чалади. 10.10 «Гулшан» радиожурналининг қозоқ адабиёти ва санъати декадасига бағишланган махсус сони. 11.15 «Фан ва ишлаб чиқариш» (ўзбекча). 11.30 Ленин ҳақида қўшиқлар. 12.15 Ўзбекистон артистлари ижросида қозоқ куйлари. 13.30 В. Дворянинова ва В. Трошин куйлайди. 16.10 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ. 16.50 «Правда» газетасининг обзори.

18.00 «Йиғим-терим қаҳрамонлари» (русча). 18.10 Совет композиторларининг қўшиқлари. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.00 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОЗОҚ АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИНИНГ ОЧИЛИШИ. Алишер Навоий номли Давлат академик Катта опера ва балет театридан олиб эшиттирилади. 22.15 Сўнгги ахборот. 22.40 Куйлар. 23.15 Дам олиш кечаси. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 П. И. Чайковский асарларидан концерт .9.15 Реклама.

19.00 Концерт. 20.00 Пахтакорлар учун концерт (тожикча). 20.30 Топишмоқли концерт. 20.50 «Бадхиз ерларида». Туркманистон радиосининг эшиттириши (ўзбекча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Шеърият кечаси (ўзбекча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Совет композиторлари опереттаталаридан парчалар. 15.00 Халқ чолгу асбоблари оркестрининг концерти.

17.00 Рус композиторларининг симфоник куйлари.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
27 СЕНТЯБРЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-57-02, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-58-87, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-08-74, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси
Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2666.
Р—14524.